

Danmark. Jeg advarer imod begge Betragtninger, ingen af dem er rigtig. Derfor henstiller jeg til den højtærede Landbrugsminister, at man ved Udvalgsbehandlingen imødekommer det radikale Venstres Ønske om at faa denne Sag ordentligt belyst, saa man faar Bund under Fødderne og virkelig ved, hvad man tilstræber og opnaar ved en Lovgivning som den foreslaaede. Jeg skal personlig føre Undersøgelsen videre og for de 4 Kommuner Vedkommende lave en Udstykningsplan paa et Generalstabskort, som udstykningskyndige Mænd altid kan bruge som vejledende for Udstykningsmulighederne, og stille baade de fra Kommunerne indhentede Oplysninger og denne Udstykningsplan for de 4 Kommuner Vedkommende til det kommende Udvalgs Raadighed. Som sagt, det er kun et begrænset Omraade, jeg ved egen Hjælp kan overse og overfare, men det bekræfter Rigtigheden af den Antagelse, at det havde været klogt og rigtigt, om man havde undersøgt dette Forhold ordentligt, for at man kunde se, hvor langt man kunde komme paa det af mig nævnte Omraade.

Jeg nævnte ved Forhandlingen i Fjor og vil gerne gentage det i Aar, at er der et Omraade, hvor man skal være forsigtig med at give Løfter og vække Forhaabninger, saa er det netop paa det af mig nu omtalte Omraade, for de saakaldte blandede Brug er en Besiddelsesform, som fra det offentlige Side er meget vanskelig at kontrollere. Den højtærede Landbrugsminister har prøvet paa det ved Bestemmelserne i § 9, som gaar ud paa, at hvis en Mand, der faar tillagt en Tillægsparcel til sit bestaaende Brug ved Ekspropriation, afhænder denne Ejendom, der er i blandedt Brug, med Fortjeneste, vil man prøve paa at konstatere, hvor stor en Fortjeneste der falder paa Tillægsparcellen alene. Det bliver forfærdelig vanskeligt at konstatere dette, og det viser kun, hvor overordentlig svært det er at modvirke, at den offentlige Mening krænkes ved en Ekspropriation, udført paa den Maade, at man tager fra een Ejendom og giver til en anden, naar man ikke er i Stand til at modvirke, at dette Jordtilliggende bruges til at tilvende sig en øjeblikkelig Fordel paa Grund af den Statshaandsrækning, man har faaet. Og saa er der jo en Vanskelighed til med Hensyn til dette Forhold, som vil melde sig alle Vegne, og det er den, at den stjerneformede Udstykning af Landsbyerne i sin Tid har næsten altid umuliggjort, at man kan ekspropriere paa driftsmæssig forsvarlig Maade fra de smaa Landbrug, uden at man

er nødt til at tage fra den yderste Ende af Marken. De allerfleste af Øernes Landbrug, der i sin Tid er udstykket efter den stjerneformede Udstykning, byder disse Vanskeligheder.

En Ekspropriationslovgivning om Tildeling af Tillægsparceller paa samme Maade, som vi nu anvender med Hensyn til Præstegaarde og Lensgaarde, hvor Beliggenhedsforholdene og Tilstandene byder det, kan vi derimod give vor ubetingede Tilslutning og Støtte. Vi har den Opfattelse fra det radikale Venstres Side, at Vejen frem til at naa dette langt det vigtigste Gode i saa Henseende er, at man lader være at hæfte ved Lovforslaget Bestemmelser, som man ikke kan overse Virkningen af, før de er klare, og dernæst, at man netop ikke hæfter Ting ved Lovforslaget, som vækker en usædvanlig stærk Modstand og Modvillie ikke alene hos to politiske Partier, men ogsaa hos den almindelige Landbrugsbefolkning, som i en Bestemmelse som denne paa Grund af Opagitationen fra begge Sider ser en økonomisk Trusel mod deres Besiddelsesforhold.

Jeg skal derfor slutte med at tilsige den højtærede Landbrugsminister vort Partis Støtte til Gennemførelse af Lovforslagets almindelige Ekspropriationsbestemmelser med forstandige og rigtige Erstatningsbestemmelser, og jeg henstiller endnu en Gang, at man foretager en grundig Undersøgelse af Nyttens og Virkningens af de særlige Ekspropriationsbestemmelser, som angaar Ekspropriation til de saakaldte „indeklemte Husmænd“.

Landbrugsministeren (Bording): For den Velvillie, som de forskellige Ordførere har udtalt ved denne Behandling, vil jeg gerne bringe min Tak. Ganske vist blev denne Velvillie iblandet ikke saa lidt Kritik. Navnlig var det ærede Medlem Hr. Brorsen ret kritisk i sine Bemærkninger. Det ærede Medlem gjorde gældende, at saadan som det var gaaet hidtil med Udstykningen, kunde man være veltilfreds, idet den frivillige Udstykning havde givet gode Resultater. Kort efter at det ærede Medlem havde gjort denne Bemærkning, sagde han, at ganske vist vilde han indrømme, at efter den gamle Husmandslov var der gentagende blevet udstykket Jord, som baade havde været temmelig daarlig og temmelig dyr. Det var jo ikke nogen helt mild Kritik af den Udstykning, som er foretaget hidtil, og som ellers Venstre har været en stærk Tilhænger af.

Naar jeg for mit Vedkommende har ønsket at fremsætte de foreliggende Lov-